ВІДГУК
офіційного опонента доктора технічних наук,
професора Цюцюри Світлани Володимирівни
на дисертаційну роботу Чечет Анни Михайлівни
***«Моделі та методи управління портфелем проектів надання транспортних послуг»*, представлену**
на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук
за спеціальністю 05.13.22 – управління проектами та програмами

Дисертаційна робота складається із анотації, вступу, чотирьох розділів, основних результатів і висновків. Список використаних джерел налічує 129 найменувань. Загальний обсяг дисертації становить 170 сторінок друкованого тексту, з яких 122 сторінки основного тексту, 13 рисунків, 10 таблиць. Матеріали роботи містять 6 додатків. Також наданий автореферат.

Актуальність теми дисертаційної роботі

У теперішній час однією із актуальних проблем транспортної галузі України являється якість надання транспортних послуг щодо пасажирських перевезень. Розвиток міських пасажирських перевезень, вимагає постановки нових і переопрацювання ряду відомих наукових задач щодо підвищення ефективності управління процесами і системами міських пасажирських перевезень на всіх рівнях управління, а також впровадження проектного і портфельного управління. Саме об'єднання проектів у портфелі дозволить отримати нову якість управління ними, збільшить загальний ефект від реалізації проектів, а самі портфелі стануть одними із дієвих механізмів управління, у першу чергу стратегічного, як на рівні міст, так і окремих організацій, які виступають в якості надавачів товарів, робіт або послуг за проектами органів місцевого самоврядування і влади.

Незважаючи на те, що науковці протягом останнього часу суттєво дослідили проблематику щодо удосконалення транспортних послуг та розробили методологічні засади проектного управління до вирішення окремих задач, в той же час, управління проектами в сфері міських пасажирських перевезень, потребує в деяких аспектах значного доопрацювання. Саме тому процеси портфельного управління у сфері міських пасажирських перевезень мають свої значущі особливості.

Автором обґрунтовано, що для підвищення рівня задоволеності потреб населення якістю транспортних послуг являється саме комплексна реалізація підходів стратегічного і портфельного управління у сфері міських пасажирських перевезень, яка сприятиме ефективному розвитку соціально-економічних систем міст.

КАНЦЕЛЯРІЯ НТУ
Вх. № 01/586
«25» 04. 2018 р.

Про актуальність теми дослідження свідчить безпосередній зв'язок дисертаційної роботи з темами науково-дослідних робіт кафедри транспортного права та логістики Національного транспортного університету: «Методи і моделі оцінки пасажиропотоків на міських маршрутах та розробка автоматизованого комплексу щодо їх обліку» (номер державної реєстрації 0109U002149); «Проблеми правового регулювання відносин, пов'язаних з організацією та виконанням транспортної діяльності в Україні» (номер державної реєстрації 0112U008414); «Корпоративне управління логістичними проектами» (номер державної реєстрації 0114U006494); «Розробка моделей партнерства підприємств автомобільного транспорту в розвитку систем технічного обслуговування та ремонту парків транспортних засобів» (номер державної реєстрації 0115U002288). У зазначених науково-дослідних роботах автор працював як співвиконавець. Внесок автора полягає у розробленні методик та практичних рекомендацій щодо реалізацій стратегій розвитку міст, зокрема в частині забезпечення міських пасажирських перевезень.

Зважаючи на викладене вище, тему дисертаційного дослідження Чечет А.М. «Моделі та методи управління портфелем проектів надання транспортних послуг», яка спрямована на дослідження зазначених проблем і має важливе теоретичне та практичне значення, можна визнати актуальною.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформованих у дисертації

У дисертаційній роботі автором достатньо чітко визначено об'єкт, предмет та мету дослідження.

Об'єктом дослідження є процеси портфельного управління у сфері надання транспортних послуг щодо міських пасажирських перевезень.

Предметом дослідження є методи та моделі портфельного управління в сфері надання транспортних послуг щодо міських пасажирських перевезень, а також методи та моделі теорії транспортних процесів і систем.

Мета дослідження полягає у підвищенні ефективності функціонування та розвитку систем міст на основі розроблення моделей і методів портфельного управління реалізацією стратегій розвитку систем міських пасажирських перевезень.

Відповідно до мети було проведено аналіз сучасного стану управління проектами та програмами надання транспортних послуг щодо міських пасажирських перевезень; запропоновано підхід до структурування стратегічних портфелів міських пасажирських перевезень; розроблено систему критеріїв оцінювання організацій-надавачів послуг із обстеження пасажиропотоків за проектами останніх; удосконалено метод рейтингового оцінювання організацій-надавачів товарів, робіт або послуг за проектами за умовами реалізації проектів обстеження пасажиропотоків; запропоновано концепцію раціонального

управління використанням внутрішньо-організаційних ресурсів в проектно-орієнтованих організаціях із урахуванням ризику та невизначеності попиту; розроблено критерій оцінювання успіху реалізації компонентів стратегічного портфеля міських пасажирських перевезень; запропоновано методики та алгоритми реалізації теоретичних результатів дослідження в практиці роботи органів місцевого самоврядування та влади, а також організацій-надавачів послуг із обстеження пасажиропотоків.

Таким чином, на підставі аналізу дисертаційної роботи Чечет А.М. можна зробити висновок, що наукові положення та висновки, що сформульовані, є повними і випливають з її змісту та відображають отримані автором нові результати. Достовірність та обґрунтованість наукових результатів підтверджена апробацією основних положень на науково-практичних конференціях, публікаціями у наукових виданнях та впровадженні на практиці науково-методичні підходи портфельно-орієнтованого управління міськими пасажирськими перевезеннями. Рекомендації щодо використання результатів дисертації в достатній мірі обґрунтовані теоретичними та практичними дослідженнями, які були проведені на високому науковому та методологічному рівнях, і повністю висвітлюють теоретичний та прикладний характер роботи. Обґрунтованість та достовірність наукових результатів забезпечується коректною постановкою задач. Практична значущість отриманих результатів підтверджена актами впровадження.

Наукова новизна результатів роботи

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що в дисертаційній роботі отримали розвиток науково-методичні основи портфельного управління в системах міських пасажирських перевезень. Тому одержані автором і винесені на захист основні положення мають всі ознаки наукової новизни, найбільш вагомими з яких є:

- сформульована концепція портфельного управління використанням внутрішньо-організаційних ресурсів, яка може бути покладена в основу механізму раціонального розподілу власних ресурсів проектно-орієнтованих організацій між окремими компонентами через структурування останніх у рамках єдиного портфеля за групами (підпортфелями) залежно від параметрів попиту на ресурси і обраної стратегії його задоволення із урахуванням ризику та невизначеності;

- удосконалені критерії оцінювання організацій-надавачів послуг за компонентами стратегічного портфеля міських пасажирських перевезень у частині розроблення системи критеріїв оцінювання організацій-надавачів послуг за проектами обстеження пасажиропотоків;

- удосконалений метод рейтингового оцінювання організацій-надавачів товарів, робіт або послуг за проектами за умовами надання послуг щодо проектів

обстеження пасажиропотоків у частині введення такої складової, як формування системи критеріїв оцінювання організацій-надавачів послуг щодо обстеження пасажиропотоків.

- набули подальшого розвитку типологія портфелів, у частині розроблення функціонально-орієнтованого підходу до структурування міських пасажирських перевезень. а також моделювання попиту на внутрішньо-організаційні ресурси за компонентами портфеля із урахуванням ризику та невизначеності.

Практичне значення дисертації

Представлена до захисту дисертаційна робота має практичну значущість. Практична цінність отриманих результатів та розроблених пропозицій полягає у тому, що теоретичні положення було доведено до рівня методик та алгоритмів, які дозволили органам місцевого самоврядування і виконавчій владі підвищити ефективність надання транспортних послуг щодо перевезень пасажирів у системах міських пасажирських перевезень.

Запропоновані в дисертаційній роботі науково-методичні підходи портфельно-орієнтованого управління міськими пасажирськими перевезеннями були впроваджені при реалізації проектів і програм у Національно транспортному університеті, м. Новоград-Волинському та м. Фастові, а також Всеукраїнською асоціацією автомобільних перевізників. Розроблені теоретичні та методичні положення використані при розробці програм з дисциплін: «Управління проектами систем логістичного обслуговування», «Управління логістичними процесами і системами в проектах» підготовки магістрів за спеціальністю 073 «Менеджмент» освітньої програми «Управління проектами»; «Логістичні проекти та методи їх оптимізації» за освітньою програмою «Логістика»; «Управління проектами» за напрямом 073 «Менеджмент» фахового спрямування «Логістика» на кафедрі транспортного права та логістики Національного транспортного університету.

Аналіз змісту дисертаційного дослідження

У вступі розкрито актуальність теми дисертаційного дослідження; показано зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; сформульовано мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження; визначено методи дослідження; розкрито наукову новизну і практичне значення отриманих результатів, а також наведено інформацію про їх апробацію та впровадження.

У першому розділі розкрито теоретичну сутність досліджуваної проблеми та задачі, які вирішуються у роботі. Проведено аналіз методологічних підходів проектного і портфельного управління щодо забезпечення ефективного функціонування та розвитку систем пасажирських перевезень. Виокремлено та систематизовано основні напрямки розроблення моделей і методів портфельного управління реалізації стратегій розвитку систем міських пасажирських

перевезень. Проведено аналіз проблем функціонування та розвитку транспортних систем міст, зокрема в частині управління портфелем проектів, як предметної області дисертаційного дослідження.

Запропоновано функціонально-орієнтований підхід до структурування стратегічних портфелів міських пасажирських перевезень. Обґрунтовано основні задачі і методологію дисертаційного дослідження. Висновки до першого розділу є логічними і містять достатню базу до подальших наукових досліджень.

Другий розділ дисертаційної роботи присвячений методологічним аспектам оцінювання організацій-надавачів послуг за проектами обстеження пасажиропотоків.

На основі досліджень автором визначено, що важливе значення в стратегічному портфелі міських пасажирських перевезень є такий портфель відносно нижчого рівня як організаційно-економічний портфель перевезень та виокремлено компоненти визначення попиту населення на пасажирські перевезення, серед яких визначальними тривалий час залишаються компоненти обстеження пасажиропотоків.

Для вибору критеріїв, за якими мають обиратися організації-надавачі послуг за проектами обстеження пасажиропотоків було застосовано метод експертного оцінювання, в рамках реалізації якого передбачається проходження чотирьох етапів. Таким чином, було розроблено для органів місцевого самоврядування та виконавчої влади систему критеріїв оцінювання організацій-надавачів послуг із обстеження пасажиропотоків за проектами останніх. Відповідно, система критеріїв була використана в рамках реалізації методу рейтингового оцінювання організацій, який було вдосконалено в контексті умов його застосування для вибору організації-надавачів послуг за проектами обстеження пасажиропотоків.

Автором вдосконалено метод рейтингового оцінювання організацій-надавачів товарів, робіт або послуг за проектами за умовами надання послуг щодо проектів обстеження пасажиропотоків в частині введення такої складової, як формування системи критеріїв оцінювання організацій-надавачів послуг щодо обстеження пасажиропотоків.

Третій розділ дисертаційної роботи присвячений розробленню концепції портфельного управління використанням внутрішньо-організаційних ресурсів в проектно-орієнтованих організаціях.

Автором запропоновано концепцію портфельного управління використанням внутрішньо-організаційних ресурсів в проектно-орієнтованих організаціях в умовах ризику та невизначеності щодо попиту на ресурси. В межах даної концепції запропоновано: структуризацію параметрів проектів, потенційно значущих за умовами розроблення стратегій, методів і моделей портфельного управління; науково-методичні підходи до моделювання попиту на внутрішньо-організаційні ресурси за портфелями проектів; стратегію

перерозподілу внутрішньо-організаційних ресурсів між проектами портфеля як варіант стратегії портфельного управління в умовах невизначеності попиту.

Четвертий розділ присвячений методичним аспектам реалізації підходів портфельного управління в системах міських пасажирських перевезень.

Автором запропоновано, на основі концепції потрійного обмеження проекту, інтегральний критерій для оцінювання успіху реалізації компонентів стратегічного портфеля міських пасажирських перевезень за фазами (стадіями) життєвого циклу останніх. Відповідно до запропонованої а роботі модифікації методу багатокритеріальної оптимізації на основі функції бажаності щодо оцінювання успіху компонентів стратегічного портфеля міських пасажирських перевезень розроблено алгоритм оцінювання успіху реалізації компонентів стратегічного портфеля міських пасажирських перевезень. Застосування запропонованої концепції дозволяє провести аналіз успіху реалізованого проекту, тобто виявити задоволеність міської влади виконаним проектом.

Наукові дослідження дисертаційної роботи використовувалися в практичній діяльності Всеукраїнської асоціації автомобільних перевізників в процесі вибору організацій-надавачів послуг міських пасажирських перевезень.

Зокрема, практичного застосування набули запропоновані в роботі: система критеріїв оцінювання організацій-надавачів послуг щодо пасажирських перевезень; методика вибору організацій-надавачів транспортних послуг за відповідними проектами.

Таким чином, теоретичні положення портфельного управління міськими пасажирськими перевезеннями, які отримали розвиток в дисертаційному дослідженні, було доведено до рівнів методик і алгоритмів.

Відповідність змісту автореферату основним науковим положенням дисертації

Основні наукові положення, висновки, рекомендації та інші результати дисертаційного дослідження Чечет А.М. достатньо повно відображені у авторефераті. Автореферат дисертації ідентичний змісту самої дисертаційної роботи та відповідає всі вимогам ДАК МОН України.

Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях із врахуванням встановлених вимог

Основні положення й результати дисертаційного дослідження опубліковано в 15 працях, із яких: одна монографія, сім статей у наукових фахових виданнях України, одна публікація у зарубіжному виданні та шість праць апробаційного характеру.

Аналіз публікацій Чечет А.М. свідчить, що вони достатньо повно висвітлюють як зміст роботи, так і основні наукові результати, отримані в дисертації.

В дисертації та авторефераті зазначено особистий внесок автора у статтях, що опубліковані у співавторстві.

Значущість висновків здобувача для науки і практики, можливі конкретні шляхи використання результатів дослідження

Сформульовані та описані у дисертаційній роботі Чечет А.М. методи і моделі портфельного управління реалізацією стратегій розвитку систем міських пасажирських перевезень передбачають подальшу формалізацію умов використання кращої практики і/або уроків управління портфелем проектів. Висновки та рекомендації мають значущість для науки та практики управління проектами та програмами. Автор розширив теоретичні основи процесів управління портфелем проектів.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертаційної роботи

Відзначаючи достатній рівень проведеного дослідження, опрацювання різного роду інформації, обґрунтованість отриманих результатів, варто також відмітити, що ряд положень дисертаційної роботи носять дискусійний характер. Крім того, у роботі є певні недоліки, які варто відмітити.

1. У першому розділі п. 1.1. дисертанткою дещо забагато уваги приділено висвітленню змісту нормативно-правових актів у галузі транспорту.

2. Автору доцільно було більш детально описати складові компонентів стратегічного портфеля (стор. 58) відносно підпортфелів.

3. У другому розділі п. 2.2 (стор. 83) при описі етапу п.3.1 відсутнє тлумачення індексів m і n, що ускладнює розуміння формули (2.7).

4. У третьому розділі п. 3.2 необхідно більш детально уточнити про пули яких ресурсів саме йде мова.

5. Відносно до запропонованої концепції в роботі модифікації методу рейтингового оцінювання організацій-надавачів послуг за проектом обстеження пасажиропотоків на стор. 123 (рис. 4.3) представлена блок-схема алгоритму щодо вибору організації-надавача послуг за проектами обстеження пасажиропотоків, в двох елементах якої дублюється інформація.

6. Дисертація перевантажена громіздкими формулюваннями параметрів (показників), для яких, на мою думку, варто було б ввести систему скорочень (абреавіатур).

Незважаючи на наведені зауваження, дисертаційне дослідження в цілому створює позитивне враження, а представлені зауваження не знижують науково-практичної цінності дослідження.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Чечет А.М. «Моделі та методи управління портфелем проектів надання транспортних послуг», що подана до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальність 05.13.22 - управління проектами та програмами, виконана на актуальну тему, є самостійним і завершеним науковим дослідженням. За рівнем виконання дисертаційна робота **відповідає** вимогам до кандидатських дисертацій, що зазначені у пп. 9, 11, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів …».

Автореферат дисертації необхідним чином розкриває основні її положення і висновки, є ідентичним дисертації за структурою, змістом та не містить інформації, що є відсутньою у дисертаційній роботі. Кількість та зміст публікацій відповідає вимогам, що встановлені ДАК МОН України.

Вважаю, що Чечет Анна Михайлівна **заслуговує** на присудження наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.22 – управління проектами та програмами.

Офіційний опонент:
доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри інформаційних технологій
Київського національного університету
будівництва і архітектури С.В. Цюцюра

«04» 04 2018 р.

Підпис Цюцюри С.В. засвідчую.
Засі. нач. ВК КНУБА
/Березовська І.А/

ВІДДІЛ КАДРІВ